

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ГЕОДЕЗІЇ, ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ ТА КАДАСТРУ

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

**ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ, ОХОРОНА
ТА РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ**

(назва освітнього компонента)

підготовки третього (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

(назва освітнього рівня)

спеціальності 193 Геодезія та землеустрій

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-наукової програми Геопросторове моделювання, моніторинг

(назва освітньо-професійної освітньо-наукової / освітньо-

земель та управління територіями

творчої програми)

Силабус вибіркового освітнього компонента «ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ, ОХОРОНА ТА РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, галузі знань 19 Архітектура та будівництво, спеціальності 193 Геодезія та землеустрій, за освітньо-науковою програмою Геопросторове моделювання, моніторинг земель та управління територіями.

Розробники: Радзій В.Ф., кандидат географічних наук, доцент

Погоджено

Гарант
освітньо-професійної програми:

Анна УЛЬ

Силабус вибіркового освітнього компонента затверджений на засіданні кафедри геодезії, землевпорядкування та кадастру

протокол № 1 від 30 серпня 20 22 р.

Завідувач кафедри:

Анна УЛЬ

Силабус: Державний контроль, охорона
та раціональне використання земель
Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти.
ОНП Геодезія та землеустрій

ВОЛИНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Волинський національний університет
імені Лесі Українки
Географічний факультет
кафедра геодезії, землевпорядкування
та кадастру

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ, ОХОРОНА ТА РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ДФН)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань: 19 Архітектура та будівництво Спеціальність: 193 Геодезія та землеустрій Освітньо-наукова програма: Геопросторове моделювання, моніторинг земель та управління територіями, третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти	Нормативна
90 год. 3 кредити		Рік навчання – 2
		Семестр – 3
		Лекції – 10 год.
		Семінарські – 14 год.
		Самостійна робота – 88 год.
ІНДЗ: немає		Консультації – 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Викладач	Радзій Володимир Феофілович
Науковий ступінь	кандидат географічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри геодезії, землевпорядкування та кадастру
Профайл	https://scholar.google.ru/citations?view_op=list_works&hl=uk&hl=uk&user=gSbQA6IAAAAJ
Телефон	+380955227285
e-mail	radzij@vnu.edu.ua
Дні занять	http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Анотація курсу

Освітній компонент «Державний контроль, охорона та раціональне використання земель» належить до переліку вибіркових освітніх компонентів підготовки фахівця третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 193 – Геодезія та землеустрій галузі знань 19 – Архітектура та будівництво.

Основними завданнями вивчення освітнього компонента «Державний контроль, охорона та раціональне використання земель» є поглиблення теоретичних положень у сфері вивчення земельних ресурсів та є гарантією ефективності механізму охорони земель від не раціонального використання. Завданням державного контролю за використанням та охороною земель визначаються основними формами діяльності у сфері земельних ресурсів, зокрема, організація раціонального землекористування, охорона земель, забезпечення екологічної безпеки людини.

Пререквізити – Підвищують ефективність засвоєння освітньої компоненти, що вивчаються здобувачами раніше і разом з вказаною дисципліною: кадастр природних ресурсів, земельне право, державний земельний кадастр, землевпорядне проектування, основи землевпорядкування і кадастру, моніторинг та охорона земель, управління земельними ресурсами.

Постреквізити – освітні компоненти, які будуть використовувати результати вивчення освітньої компоненти «Державний контроль, охорона та раціональне використання земель»: методологія та організація наукових досліджень в галузі геодезії та землеустрою, промоція наукового продукту та управління проектами, сучасні методи космічного моніторингу.

Мета і завдання освітнього компонента

Мета освітнього компонента: одержання теоретичних та практичних навичок щодо здійснення державного контролю за використанням та охороною земель. Набуття навичок роботи у державних органах та органах місцевого самоврядування, спрямованою на додержання вимог земельного законодавства, забезпечення гарантів реалізації земельно-правових норм у земельних відносинах.

Основними **завданнями** освітньої компоненти «Державний контроль, охорона та раціональне використання земель» – поглиблення теоретичних положень у сфері здійснення контролю за використанням та охороною земель полягає в забезпеченні додержання органами державної влади та місцевого самоврядування, іншими суб'єктами земельних відносин земельного законодавства України, забезпеченні реалізації державної політики у сфері використання та охорони земель, запобігання порушень у земельній сфері, запобігання забрудненню земель та зниження їх родючості, погіршенню стану рослинного та тваринного світу тощо.

Результати навчання (компетентності)

До кінця навчання здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти набудуть такі компетентності:

інтегральна компетентність:

- здатність розв'язувати складні прикладні задачі та практичні проблеми у сфері геодезії та землеустрою або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та/або невизначеністю умов із застосуванням сучасних технологій, теоретичних положень та методів сучасних досягнень геодезичної і землевпорядної науки та виробництва.

загальні компетентності:

- Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу інформації, оцінювання сучасних наукових досягнень в тому числі у галузі геодезії, фотограмметрії, геопросторового моделювання, землеустрою та управління територіями. (ЗК-1)
- Здатність ініціювати та проводити оригінальні наукові дослідження, ідентифікувати актуальні наукові проблеми, здійснювати пошук та критичне аналізування інформації. (ЗК-2)
- Уміння виявляти ораторську майстерність, вести наукову бесіду та дискусію за широким колом загальних суспільних та спеціальних наукових проблем, аргументовано обґрунтовувати власну позицію. (ЗК-5)
- Здатність бути цілеспрямованим, наполегливим, старанним та усвідомлювати соціально-моральну відповідальність за одержані наукові результати. (ЗК-6)

спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- Ґрунтовні знання розвитку теорії і практики розробки планово-висотних геодезичних мереж, геоінформаційних та земельного-реєстраційних систем, проєктів землеустрою з організації територій, обробки даних дистанційного зондування в прикладних наукових дослідженнях. (ФК-1)
- Ґрунтовні знання наукових досліджень явищ, процесів та об'єктів у сферах геодезії, картографії, фотограмметрії, геоінформаційних систем та технологій, землеустрою, земельного кадастру, моніторингу та охорони земель, управління територіями. (ФК-2)
- Здатність виявляти та розуміти причинно-наслідкові зв'язки між явищами, процесами та об'єктами у сфері геодезії, картографії, фотограмметрії, геоінформаційних систем та технологій, землеустрою, земельного кадастру, моніторингу та охорони земель, управління територіями, ідентифікувати та оцінювати фактори впливу. (ФК-4)
- Уміння здійснювати кількісне та якісне оцінювання і прогнозування різних явищ процесів, об'єктів у сфері геодезії, картографії, фотограмметрії,

геоінформаційних систем та технологій, землеустрою, земельного кадастру, моніторингу та охорони земель, управління територіями. (ФК-5)

Програмні результати навчання

- Володіти сучасними передовими концептуальними та методологічними знаннями при виконанні науково-дослідницької та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей знань (ПР-1).
- Мати ґрунтовні знання предметної області та розуміння професії, знання праць провідних вітчизняних та зарубіжних вчених, фундаментальні праці у галузі дослідження, формулювати мету власного наукового дослідження як складову загально-цивілізаційного процесу (ПР-2).
- Ініціювати, організовувати та проводити комплексні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань, формулювати наукову проблему з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан її наукової розробки, робочі гіпотези досліджуваної проблеми, які мають розширювати і поглиблювати стан наукових досліджень в обраній сфері (ПР-6).
- Проводити професійну інтерпретацію отриманих матеріалів на основі сучасного програмного забезпечення з використанням існуючих теоретичних моделей (ПР-8).
- Мати досвід спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю у відповідній галузі наукової та/або професійної діяльності (ПР-9).

Структура освітнього компонента (денна форма навчання)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції.	Семінарські заняття	Самостійна робота	Консультації	Форма контролю */ Бали
Змістовий модуль 1. Правове забезпечення охорони та раціонального використання земельних ресурсів						
Тема 1. Поняття і завдання державного контролю за використанням та охороною земель	11	1	1	9		ДС / 5
Тема2. Особливості правового регулювання земельних відносин	12	1	1	9	1	ДС / 5
Тема 3. Правовий режим земель різного функціонального призначення	15	2	2	10	1	Р / 5
Модульна контрольна робота №1						Т / 30
Разом за модулем 1	38	4	4	28	2	45
Змістовий модуль 2. Державний контроль, охорона та раціональне використання земель – відповідальність за порушення						
Тема 1. Охорона та раціональне	13	1	1	10	1	ДС / 4

використання земельних ресурсів						
Тема 2. Правові засади охорони ґрунтів	14	1	2	10	1	ДС / 4
Тема 3. Відповідальність за порушення земельного законодавства	14	1	2	10	1	ДС / 5
Тема 4. Застосування відповідальності щодо охорони земель	14	1	2	10	1	ДС / 4
Тема 5. Вирішення земельних спорів	13	1	1	10	1	ДС / 4
Тема 6. Заходи щодо оптимізації використання земель. Консервація земель	14	1	2	10	1	ДС / 4
Модульна контрольна робота №2						Т / 30
Разом за модулем 2	82	6	10	60	6	55
Всього годин / Балів	120	10	14	88	8	100

Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Завдання для самостійного опрацювання

Теоретичні питання

1. Земля як складова навколишнього природного середовища та об’єкт
2. правової охорони
3. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення
4. Правовий режим земель інших категорій
5. Розробка загальнодержавної і регіональних програм використання та
6. охорони земель, документації із землеустрою в галузі охорони земель
7. Охорона та раціональне використання земель, як основна умова їх
8. збереження
9. Правове регулювання землеустрою та ведення державного земельного кадастру, як засобів ефективного та раціонального використання
10. земельних ресурсів земель, як основна умова їх збереження
11. Державний контроль за використанням та охороною земель в Україні
12. Охорона та раціональне використання земель, як основна умова їх
13. збереження
14. Стандартизація і нормування в галузі охорони земель
15. Забруднення земель та норми щодо деградації земель
16. Вимоги екологічної безпеки у використанні земель
17. Охорона земель при здійсненні господарської діяльності
18. Раціональне використання та охорона земель сільськогосподарського
19. призначення
20. Раціональне використання та охорона еродованих земель
21. Раціональне використання та охорона меліорованих земель
22. Раціональне використання та охорона земель водного фонду

23. Раціональне використання та охорона земель лісогосподарського
24. призначення
25. Раціональне використання та охорона земель природно-заповідного
26. фонду
27. Раціональне використання та охорона земель населених пунктів
28. Розробка загальнодержавної і регіональних програм використання та охорони земель, документації із землеустрою в галузі охорони земель
29. Охорона та раціональне використання земель, як основна умова їх збереження
30. Правове регулювання землеустрою та ведення державного земельного кадастру, як засобів ефективного та раціонального використання земельних ресурсів
31. Державний контроль за використанням та охороною земель в Україні
32. Юридична відповідальність за порушення земельного законодавства
33. Стандартизація і нормування в галузі охорони земель

Методи та форми навчання

Словесні методи: лекція, пояснення, розповідь, бесіда: відбувається з використанням традиційних засобів навчання у поєднанні з засобами ІКТ.

Наочні методи: мультимедійні презентації з моніторингу земель.

Практичні методи: розв'язування задач з професійно-орієнтованим змістом.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації: дискусії і диспути, створення ситуації пізнавальної новизни та зацікавленості.

Методи контролю: індивідуальне та фронтальне опитування, дискусія, модульний контроль за допомогою комп'ютера – комп'ютерне тестування, іспит.

Методи самоконтролю: самостійний пошук помилок, уміння самостійно критично оцінювати свої знання, визначати пріоритетні напрямки власного навчального процесу, самоаналіз.

Форми роботи: індивідуальна, групова, фронтальна.

Форми організації навчання: лекційні заняття, семінарські заняття, самостійна робота студентів, контрольні заходи.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо здобувача освіти

Для одержання високого рейтингу необхідно виконувати наступні умови:

- відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали;
- відвідування (або відпрацювання) усіх занять;
- наявність конспекту лекції чи самопідготовки;
- активна участь у практичних заняттях (відповіді на запитання, доповнення);

- вчасне виконання домашніх завдань з самостійної роботи;
- складання підсумкових тестів та практичних завдань за змістовним модулем;
- за наявності об'єктивних причин (напр.: хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Політика щодо академічної доброчесності

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення принципів академічної доброчесності:

- списування під час контрольних робіт і складання заліків, іспитів та інших контрольних форм перевірки заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів);
- мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття;
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;
- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших здобувачів;
- не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань здобувачів освіти.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Виконання усіх форм робіт, які підлягають оцінюванню, відбувається у визначені розкладом терміни. Пропуск з поважних причин теми чи окремого заняття може бути відпрацьованим під керівництвом викладача та захистити у час передбачений графіком консультацій. Терміни підсумкового контролю, ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

Неформальна освіта при викладанні освітнього компонента

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/1_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82i%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC.%D0%9B.%D0%A3.2_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf)

Сертифікати участі у майстер-класах (семінарах, курсах тощо) на тематику, яка відповідає темам курсу, є достатньою підставою для зарахування відповідних тем.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Рейтинг здобувача освіти з навчальної роботи визначається відповідно до "Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти

Волинського національного університету імені Лесі Українки" (https://ed.vnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2022/07/Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf). Рейтингову кількість балів здобувача освіти формують бали, отримані за контрольні заходи змістових модулів, які проводяться у формі комп'ютерного тестування (максимум – 30 балів за кожен змістовий модуль, всього 60 балів), виконання завдань практичних робіт тем змістових модулів (максимум – 40 балів). До контрольного заходу у вигляді комп'ютерного тестування допускаються здобувачі освіти, які опрацювали весь обсяг теоретичного матеріалу, в тому числі і матеріал самостійно, та частково виконали лабораторні роботи із даного змістового модуля. Завдання комп'ютерного опитування обов'язково включають матеріал, який передбачено до самостійного опрацювання. Тестове завдання кожного контрольного заходу складається з 30 питань. За кожен правильну відповідь здобувач освіти отримує 1 бал.

За виконання завдань тем змістових модулів здобувач може отримати максимум – 60 балів. Оцінка, яка виставляється за семінарські заняття, складається з таких елементів: вміння здобувача демонструвати практичні навички аналізувати опрацьований матеріал та аргументовано доносити до аудиторії, своєчасне виконання.

Семестровий залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу з певного компонента освіти на підставі результатів виконання всіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних (семінарських, індивідуальних), лабораторних занять (тощо), самостійної роботи, виконання ІНДЗ, контрольних робіт тощо.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом (програмою) ОК.

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

У час складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів). У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100 балів. На залік виносяться типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та умінь синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Переведення оцінок, виражених у балах за 100-бальною шкалою, в лінгвістичну шкалу та шкалу ECTS здійснюється відповідно до таблиці:

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є іспит

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90 – 100	відмінно	A	відмінне виконання
82 – 89	дуже добре	B	вище середнього рівня
75 - 81	добре	C	загалом хороша робота
67 -74	задовільно	D	непогана
60 - 66	достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1 – 59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Довідник із землеустрою / ред. Л. Я. Новаковський. Київ : Аграрна наука, 2015. 492 с.
2. Дорожинський О. Л. Геоматика в моніторингу довкілля та оцінці загрозливих ситуацій : монографія. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. 400 с.
3. Землевпорядне проектування: організація території сільськогосподарських підприємств методом еколого-ландшафтного землеустрою : навч. посіб. / А. М. Третяк та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 236 с.
4. Раціональне використання і охорона земель: Навчальний посібник. Укл. Р.І. Беспалько, І.І. Казімір – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2011. – 400 с.
5. Курило В.І. Навчальний модуль «Охорона навколишнього середовища та раціональне використання земельних ресурсів» (Методичний посібник). - „Національний університет біоресурсів і природокористування України”, Київ, 2010.- 180с.
6. Криков В.М. Навчальний модуль «Охорона та використання земель» (Методичний посібник). - „Національний університет біоресурсів і природокористування України”, Київ, 2010.- 240 с.
7. Збірник нормативно-правових актів щодо здійснення державного контролю за використанням та охороною земель/ За ред.. О.М. Нечипоренка. – К.: ПП «ЕКМО», 2005. - 64 с.
8. Посібник по здійсненню державного контролю за використанням та охороною земель

9. / Збірка законодавчих актів і нормативних документів. Під заг. ред.. О.М. Нечипоренка –
10. Київ: «Геопринт», 2004. – 40 с.
11. Визначення розміру шкоди, заподіяної внаслідок самовільного зайняття земельних ділянок, їх використання не за цільовим призначенням, зняття ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) без спеціального дозволу: метод. рекомендації / укл.: П.Ф. Козьмук
12. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2009. – 36 с.
13. Козьмук П.Ф., Беспалько Р.І., Галавін В.І. Відшкодування втрат сільськогосподарського та лісгосподарського виробництва: навчальний посібник. – Чернівці: Рута, 2002. – 40 с.
- 14.
15. Порядок оформлення документів при здійсненні державного контролю за використанням та охороною земель: Методичні рекомендації до практичних занять / Укл.: І.С. Смага, В.Р. Черлінка, З.С. Хапіцька. – Чернівці: Рута, 2007. – 32 с.
16. Адміністративне право України: Бібліографічний довідник: Методичний посібник /
17. Упорядник: канд. юрид. наук В.І. Курило. – К.: НАУУ. – 2004.
18. Аніщенко В.О., Боровий В.О. Моніторинг і охорона земель: Навч. посіб. – К.: КНУБА, 2003. – 176 с.
19. Бакка М.Т., Стрельченко В.П., Божок П.Т. Основи ведення сільського господарства та охорона земель: Навч. посіб. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 366 с.
20. Величко О.М., Зеркалов Д.В. Екологічне управління: Навч. посіб. – К.: Науковий світ, 2001. – 193 с.
21. Горлачук В.В., В'юн В.Г., Сохнич А.Я. Управління земельними ресурсами: Навч. посібник / За ред. В.Г. В'юна. – Миколаїв: В-во МФ НаУКМА, 2002. – 316 с.
22. Дмитренко І.А. Екологічне право України: Підручник. – 2-е вид., переробл. та допов.
23. К.: Юрінком Інтер, 2001. – 352 с.
24. Забарний Г.Г., Калюжний Р.А., Шкарупа В.К. Адміністративне право України: Навчальний посібник. – К.: Вид. Паливода А.В., 2003.
25. Земельне право України: Підручник / М.В. Шульга (кер. авт. кол.), Г.В. Анісімова, Н.О. Багай, А.П. Гетьман та ін.; За ред. М.В. Шульги. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – С. 6–16.
26. Земельне право України: Практикум: Навчальний посібник / Курило В.І., Миронець І.М., Харланович А.В., Ковальський Д.В.; За заг. ред. В.І. Курила. – К.: Магістр - ХХІ сторіччя, 2006. – 144 с.
27. Земельне право: Підручник для студентів юрид. спеціальностей вищих навч. закладів /
28. За ред. В.І. Семчика і П.Ф. Кулинича. – К.: Ін Юре, 2001.

29. Земельне право: Підручник для студентів юридичних спеціальностей ВНЗ / За ред. В.І. Семчика і П.Ф. Кулиничка. – К.: Ін Юре, 2001. – 424 с.
30. Земельний кодекс України: Науково-практичний коментар / За ред. В.І. Семчика. – К.: Ін Юре, 2003. – 676 с.
31. Курило В.І., Миронець І.М., Харланович А.В., Ковальський Д.В. Земельне право України: Практикум: навч. посіб. – К.: Магістр XXI сторіччя, 2005.
32. Курило В.І., Моторіна Т.С. Земельне право України: Навч. посіб. – К.: Магістр XXI сторіччя, 2005.
33. Курило В.І., Моторіна Т.С. Основи земельного права України: Навч. посіб. – К.: Магістр XXI сторіччя, 2006. – 160 с.
34. Науково-практичний коментар Земельного кодексу України / За заг. ред. В.В. Медведчука. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – С. 11–13.
35. Панас Р.М. Раціональне використання та охорона земель: Навчальний посібник. –
36. Львів: Новий Світ-2000, 2008. – 352с.
37. Правові основи майнових і земельних відносин: Навчальний посібник / Кол. авт.; За заг. ред. В.М. Єрмоленка. – К.: Магістр - XXI сторіччя, 2006. – 384 с.
38. Сівак В.К., Солодкий В.Д. Природоохоронне інспектування: Навч. посіб. – Чернівці: Зелена Буковина, 2003. – 200 с.
39. Теорія держави і права: Навч. посібник / А.М. Колодій, В.В. Копейчиков, С.Л. Лисенков та ін.; За заг. ред. С.Л. Лисенкова, В.В. Копейчикова. – К.: Юрінком Інтер, 2004.
40. Допоміжна
41. Андрійко О.Ф. Державний контроль в Україні: організаційно-правові засади. – К.: Наукова думка, – 2004. – 300 с.
42. Борець Я.В. Контроль як функція управління // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності: Зб. наук. ст. – 2002. – №1. – 296 с.
43. Борисова В.А. Раціональне землекористування в умовах реформування земельних відносин // Матеріали Міжнародної наукової конференції. В 2-х част. – К.: НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України. – 2000. – Ч. 2. – С. 56-58.
44. Відшкодування матеріальної та моральної шкоди: нормативні акти, роз'яснення, коментарі: станом на 1 січня 2001 року / Укладачі: С.Є. Демський, В.С. Перепічай, В.А. Скоробагатько, М.І. Федешин; Відп. ред. П.І. Шевчук. – К.: Юрінком Інтер, 2001.
45. Волошин Г.О. Наукові основи раціонального використання земель та виведення з інтенсивного обробітку деградованих і малопродуктивних земель // Землевпорядний вісник.
46. – 2002. – №3. – С. 33-37.

47. Гавриш Н.С. Ґрунти як об'єкт правової охорони // Вісник Львівського ун-ту: Сер. юридична. – Вип. 35. – Львів, 2000. – С. 346-349.
48. Земельне законодавство України: Збірник нормативних актів, судової та арбітражної (господарської) практики: У 2 кн. – 2-ге вид., перероб. та допов. / За ред. А.С. Даниленка, Ю.Д. Білика, О.О. Погрібного, В.В. Кулинич; Упоряд.: Є.С. Бердніков, П.П. Пастушенко, Я.М. Конопод. – К.: Урожай, 2002.
49. Курило В.І. До проблеми конституційності повноважень органів адміністративної юрисдикції з накладення штрафу // Адвокат. – 2005. – №2.
50. Курило В.І. Державний контроль за використанням та охороною земель як адміністративно-правовий інструмент забезпечення екологічної безпеки сільськогосподарської продукції // Матеріали Міжнародного консорціуму аграрних ВУЗів. – К., 22-24.09.2003 р. – С. 220.
51. Рибіна М.О. Екологічні аспекти раціонального землекористування // Матеріали Міжнародної наукової конференції: В 2-х част. – К.: НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України. – 2000. – Ч. 2. – С. 56-58.
52. Сохнич А.Я. Екологічні аспекти землекористування. – Львів: Українські технології, 1998.
53. – 44 с.
54. Титова Н. Землі сільськогосподарського призначення – особливий об'єкт правової регламентації // Вісник Львівського ун-ту. – Львів, 1999. – Вип. 34. – 240 с.

Інтернет-ресурси

1. www.rada.gov.ua.
2. www.kmu.gov.ua.
3. www.dkzr.gov.ua.
4. www.geomatika.kiev.ua.
5. www.uamap.net.